

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vedoucí práce

Autorka práce: Šárka Houzarová

Studijní program: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Název práce: Didaktické pomůcky k rozvoji čtenářství na 1. stupni ZŠ

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponentka práce: Mgr. Jana Havlová

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné informace, seznam literatury neodpovídá citačním apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice, resp. interpunkci.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C.	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

Kritérium	
------------------	--

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Posuzovaná diplomová práce se zabývá didaktickým pomůckám k rozvoji čtenářství na 1. stupni ZŠ. Cílem práce bylo navrhnout, realizovat a reflektovat tři lekce, v nichž byly využity různé didaktické pomůcky. Téma považuji za aktuální – didaktické pomůcky mohou, jak se ukazuje v zahraničí, promyšleně rozvíjet čtenářskou a pisatelskou gramotnost žáků. Na druhou stranu k němu v domácí odborné literatuře není k dispozici žádná metodika ani odborná literatura. Diplomantka tak stála před poměrně velkou výzvou.

V teoretické části práce jsou vymezeny všechny základní pojmy: čtení, četba a čtenářství; čtenářská gramotnosti a čtenářské strategie; rozvoj čtenářství ve škole; didaktické pomůcky. Za nejcennější považuji práce kapitulu věnovanou didaktickým pomůckám k rozvoji čtenářství na 1. stupni ZŠ, protože odborná literatura je netematizuje. Autorka je však všechny prostudovala a vhodně je představuje čtenářům, včetně možností jejich využití v praxi. Vhodně na ukázky z nich odkazuje rovněž v přílohách. Z nich si potom vybírá pomůcky, které využila v praktické části. Teoretická a empirická část jsou tedy v této podobě vhodně provázány.

Ke zpracování teoretické části diplomantka používala dostupné domácí informační zdroje (a jeden zahraniční) a prokázala, že je schopna pracovat s odbornou literaturou, vyzdvihnout důležité informace a kompilovat je z různých zdrojů. Vyšší kvalitě by přispělo ještě prozkoumání relevantních zdrojů zahraničních.

Praktická část je designována jako návrh tří vyučovacích hodin, jejich realizaci a reflexi (autoevaluaci), žákovskou evaluaci a reflexi pilotáže dalším pedagogem (formativní pedagogickou evaluaci). Ke sběru dat k řádné evaluaci autorka využila zúčastněné pozorování, skupinový rozhovor s žáky a individuální rozhovor s pedagogem, který lekcí sám realizoval. V lekcích byly využity různé didaktické pomůcky: *Dixit karty*, *Story cubes* a *Create a story cards*. Návrhy lekcí považuji za zdařilé – autorka je plánuje v souladu s konstruktivistickým pojetím výuky, volí účinné a rozmanité vyučovací formy a metody sběru dat. Zde se jen ukazuje, jak by bylo žádoucí naplánovala design závěrečné práce jako akční výzkum, který by stavěl na cykličnosti lekcí – autorka v reflexi lekcí, které jsou poměrně kritické, přiznává, že k rozvoji čtenářství, pisatelství i kreativity je potřebná systematická a dlouhodobá práce. Samotná reflexe lekcí je pečlivá a autentická – autorka nemá obavy přiznat momenty, které se nepodařily, a nabídnout v lekcích funkční změny. Zkušenost z realizace lekcí ukazuje, že didaktické pomůcky mohou výrazně posilnit vnitřní motivaci žáka k učení (v Nové taxonomii vzdělávacích cílů tzv. self-system, který sice stojí na vrcholu taxonomii, ale je základním předpokladem proto, aby mohlo učení vůbec proběhnout) – a to se Šárce dle žákovské evaluace jednoznačně podařilo.

Oceňuji i sepsaná doporučení pro učitelkou praxi, která vzešla z realizace a evaluace lekcí. Věřím, že jak lekce, tak doporučení mohou být pro učitele z praxe cennou inspirací do výuky.

Diplomová práce má promyšlenou a logickou strukturu, je pečlivě zpracována. Oceňuji, že se zabývá podstatným, ale poměrně opomíjeným tématem – didaktické pomůcky totiž chápu jako výborný prostředek k rozvoji čtenářské a pisatelské gramotnosti a klíčových kompetencí, který ovšem vyžaduje čas, dlouhodobou a systematickou práci. Šárce bych velice přála, aby na tuto práci navázala a dařilo se jí u budoucích žáků tyto oblasti přirozeně rozvíjet.

D. Otázky k obhajobě

1. Jaké nejdůležitější principy tvůrčího psaní (z publikace Z. Fišera) si odnášíte pro svou praxi?
2. Popište, jak byste ráda ve své třídě rozvíjela systematicky čtenářskou a pisatelskou gramotnost a kreativitu svých žákům prostřednictvím didaktických pomůcek (dle vašeho výběru).

Předložená práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a všechny dokumenty, na které systémy Theses.cz a Turnitin poukazují, jsou řádně citovány.

Práci ráda ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 16.5.2024

Podpis